

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.58.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14874 Pani Posłanki Agnieszki Górskiej, w sprawie zapaści demograficznej Polski, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Obowiązująca Strategia Demograficzna 2040 oraz Strategia Rozwoju Kraju do 2035 r. są dokumentami horyzontalnymi. W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace analityczne dotyczące dokumentu o randze polityki publicznej odpowiadającej bieżącym wyzwaniom demograficznym.

Spadek dzietności dotyczy całej Europy i spowodowany jest licznymi, złożonymi czynnikami o charakterze kulturowym, społecznym i ekonomicznym. Utrzymujące się od około 30 lat zjawisko depresji urodzeniowej powoduje, że nie jest zapewniona prosta zastępowalność pokoleń. Minister właściwy do spraw rodziny prowadzi działania na rzecz ograniczenia negatywnych tendencji demograficznych i przystosowania polityk krajowych do bieżących procesów i trendów.

Należy mieć przy tym na uwadze, że działania te obejmują różne sfery życia, a tym samym dotyczą wielu obszarów należących też do właściwości innych ministrów. Kluczowe znaczenie ma zatem spojrzenie na demografię z różnych perspektyw i dostosowanie właściwych polityk oraz koordynowanie – w drodze współpracy międzyresortowej – działań kształtujących politykę demograficzną w Polsce.

W tym celu w resorcie powołano Radę do spraw Polityki Rodzinnej i Demograficznej złożoną z badaczy i przedstawicieli samorządów. Dodatkowo, celem skoordynowania działań rządu w obszarze demografii, pracę rozpoczął Międzyresortowy Zespół do spraw Przeciwdziałania Negatywnym Zjawiskom Demograficznym. Do jego zadań należy m.in. proponowanie kierunków działań w obszarach, w których aktualne trendy demograficzne powinny zostać uwzględnione.

Trzeba też podkreślić, że nawet nagły wzrost współczynnika dzietności do poziomu gwarantującego zastępowalność pokoleń nie przełoży się natychmiast na poprawę sytuacji – osoby urodzone w dniu dzisiejszym wejdą np. na rynek pracy dopiero za około 20-25 lat, a więc w najbliższej perspektywie nie zaradzą aktualnym napięciom ani wyzwaniom związanym z finansowaniem systemu emerytalnego. Istotne są też przyszłe zmiany technologiczne, w tym automatyzacja i robotyzacja, które wpłyną na strukturę zatrudnienia, wydajność pracy i potencjalne zmniejszenie presji związanej z koniecznością poszukiwania nowych zasobów pracy. W dłuższej perspektywie może to również oznaczać większą odporność systemów zabezpieczenia społecznego na skutki starzenia się ludności.

Starzenie się społeczeństwa stanowi wyzwanie dla systemu ubezpieczeń społecznych. W obliczu niekorzystnych zmian demograficznych jego sytuacja musi być stale

monitorowana i analizowana pod kątem wydolności finansowej, uwarunkowań demograficznych oraz ekwiwalentności wypłacanych świadczeń.

Zachęcanie do aktywności zawodowej osób starszych jest ważne dla zachowania stabilności systemu zabezpieczenia społecznego i równowagi pomiędzy wpływami z transferów publicznych (podatków i składek) oraz wydatkami w postaci transferów socjalnych kierowanych w szczególności do starszego pokolenia.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stale realizuje zadania związane ze wspieraniem rodzin. Minister podejmuje liczne inicjatywy legislacyjne, organizacyjne i finansowe ukierunkowane na rozwój systemu instytucjonalnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i podniesienie jakości świadczonych w jej ramach usług. Wśród nich wymienić należy m.in. projekt Akademia Wsparcia, program Aktywny Rodzic, Aktywny Maluch, Aktywny Dzienny Opiekun w Gminie, Karta Dużej Rodziny czy kontynuację Programu 800+ i Dobry Start.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/